

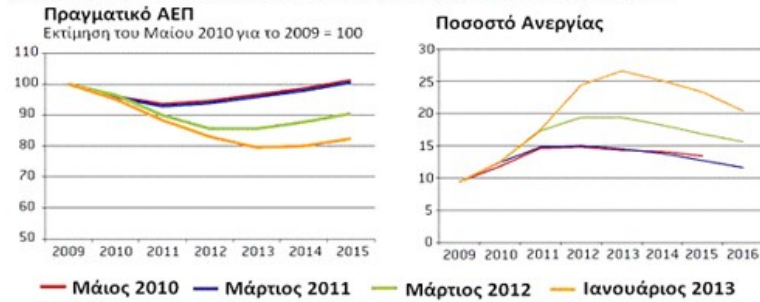
Η Αστοχία της Τρόικα

Δημοσίευση: 09 Ιαν 2014, 15:46 | Τελευταία ενημέρωση: 09 Ιαν 2014, 15:46

Τις μέρες αυτές γίνεται συζήτηση για τα λάθη της Τρόικα και της σημασίας τους. Δε θα μπω σε μία σε βάθος συζήτηση για το θέμα. Είναι φανερό ότι πολλές από τις αναρτήσεις της στήλης αυτής έχουν ασχοληθεί με το θέμα αυτό στην πολύ απλή βάση ότι ευθύς εξαρχής είχαμε δηλώσει ξεκάθαρα τη θετική στάση απέναντι στη διάσωση αλλά όχι και σε ορισμένα βασικά σημεία της εφαρμογής της.

Η στήλη αυτή θα σταθεί σ' ένα μόνο αλλά σημαντικό σημείο (μεταξύ άλλων) του βίου και της πολιτείας της Τρόικα στην Ελλάδα. Στην προβλεπτική της ικανότητα! Ή μάλλον καλύτερα στην έκταση της αστοχίας της (βλέπε Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1. Οι αστοχίες των προβλέψεων της Τρόικα στην Ελλάδα.

Πηγή: Pisany Ferry et al. (2013) EU-IMF assistance to euro-area countries: an early assessment, Bruegel.

Αναρωτιέμαι πραγματικά πώς τα πολύ υψηλού επιπέδου τεχνοκρατικά κλιμάκια για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα έδιναν συστηματικές αστοχίες. Αναρωτιέμαι αν οι αστοχίες αυτές ήταν τεχνοκρατικά λάθη ή με τρόπο οργανωμένο οδήγησαν τις πολιτικές ηγεσίες της Ευρώπης σε ένα συγκεκριμένο μονοπάτι αντιμετώπισης της Ελληνικής και γενικότερα της Ευρωπαϊκής κρίσης. Το μονοπάτι αυτό χαρακτηρίστηκε από συγκεκριμένες ιδεοληψίες που καθόρισαν την επικρατούσα οικονομολογική σκέψη την περίοδο 2008 – 2011 με εύκολο αντίπαλο την προοπτική της άτακτης πτώχευσης. Έτσι ουδέποτε ακολουθήθηκε ο τρίτος δρόμος της διάσωσης με μεγαλύτερο σεβασμό στην ανθρώπινη κοινωνία. Να σημειώσω μόνο ότι ο τρίτος δρόμος είναι κυρίαρχος σήμερα ως πολιτική διάσωσης. Η μεταφορά του βάρους της διάσωσης από τους φορολογουμένους στους μεγάλους πιστωτές των τραπεζών και η πρόθεση Outright Monetary Transactions της ΕΚΤ, το δείχνουν πολύ καθαρά.

Αν όμως είχαν δημοσιοποιηθεί ορθές προβλέψεις θα είχαν ληφθεί ποτέ οι πολιτικές αποφάσεις που ελήφθησαν; Θα είχε βρεθεί ποτέ Ευρωπαϊκός πολιτικός ηγέτης που θα είχε λάβει παρόμοιες αποφάσεις; Πιστεύω πως όχι. Όχι διότι κάποιος θα είχαν σκεφτεί τους φουκαράδες τους Έλληνες αλλά διότι θα είχαν δείξει ότι είναι επικίνδυνοι για τους ίδιους τους λαούς τους.

Φαίνεται λοιπόν ότι δεν είναι τόσο ουδέτερος ο ρόλος των οικονομολόγων και των τεχνοκρατών. Πάντως θα πρέπει να τονιστεί ότι δεν αναφερόμαστε μόνο στα εκ των υστέρων ομολογημένα λάθη του IMF (πολλαπλασιαστής και υπερεκτίμηση των αποτελεσμάτων των διαρθρωτικών αλλαγών). Το σημείωμα αυτό τονίζει την επί ένα μακρό διάστημα συστηματικότητα της αστοχίας των προβλέψεων ενώ ήδη υπήρχαν διαθέσιμα εργαλεία και αναλύσεις (από το 2010), πολύ πριν τις ομολογίες των λαθών, που έδειχναν πολύ καθαρά την κατεύθυνση που θα έπαιρναν τα πράγματα. Μην ξεχνάμε μάλιστα ότι η ΕΚΤ και η Commission ουδέποτε παραδέχθηκαν ότι υπήρξαν παρόμοια λάθη.

Όταν μία πράξη ή πολιτική κρίνεται, αναζητούνται δύο ακόμα συνιστώσες: Η επίγνωση των αποτελεσμάτων και η πρόθεση για την εφαρμογή της πολιτικής. Φαίνονται ότι και στα δύο ζητήματα υπάρχει ένα έλλειμμα στους υπευθύνους που έδιναν οδηγίες στην Τρόικα. Υπήρξε μία κυριαρχία της τάσης που προσέδωσε τιμωρητικό χαρακτήρα στο Ελληνικό πρόγραμμα σταθεροποίησης δημιουργώντας την εικόνα της Ελληνικής πλευράς ως υπευθύνου για την αποτυχία εφαρμογής; Προσπάθησαν να κρατήσουν ανοικτή την πόρτα της εξόδου από το ευρώ για μία οικονομία που αδυνατεί να επιτύχει τα standards του σταθεροποιητικού προγράμματος; Σε κάθε περίπτωση πάντως η συστηματικότητα της αστοχίας απαιτεί ερμηνεία. Σε τελευταία ανάλυση λάθη κάνουν όλοι. Οι προθέσεις όμως έχουν ιδιαίτερη σημασία όταν υπάρχουν τέτοια αποτελέσματα.

Αυτή είναι ίσως από τις σοβαρότερες πολιτικές διαστάσεις της αρνητικής λειτουργίας της Τρόικα στην Ελλάδα που επέδρασε καθοριστικά στην πορεία διαμόρφωσης της επίλυσης της Ευρωπαϊκής κρίσης και στην αποδιάρθρωση της Ελληνικής κοινωνίας και του πολιτικού σκηνικού. Το σημαντικότερο όμως είναι ότι επέδρασε καθοριστικά στη γενικευμένη παγκόσμια συσσώρευση γνώσης για την επίλυση παρόμοιων σοβαρών προβλημάτων. Για τον τελευταίο αυτό λόγο και για το ότι την πλήρωσε ο Ελληνικός λαός βέβαια, αυτά τα θέματα θα πρέπει να αποτιμηθούν με ακρίβεια.

Π.Ε. Πετράκης
Καθηγητής ΕΚΠΑ
[In Deep Analysis](#)

[in.gr](#)